

Gezicht van krampachtig debat rond euthanasie

Juridische strijd van comapatiënt Vincent Lambert komt na ruim tien jaar ten einde

VINCENT LAMBERT IN HET ZIEKENHUIS VAN REIMS. SINDS ZIJN MOTORONGELUK KON HIJ ALLEEN ZIJN OGEN BEWEGEN. AFP

De Franse comapatiënt Vincent Lambert is overleden. De 42-jarige Fransman, die al ruim tien jaar in vegetatieve toestand verkeerde, was het symbool van het krampachtige debat rondom levensbeëindiging.

Van DAAN KOOL

Het lot van Lambert, die in 2008 na een ernstig motorongeluk verlamd was geraakt, werd in de daaropvolgende jaren het onderwerp van juridische strijd. Lamberts vrouw en behandelaars wilden hem passief euthanaseren door te stoppen met de toediening van sondevoeding. Lamberts ouders wilden hem juist koste wat het kost in leven houden.

Zo werd Lambert het symbool van het krampachtige Franse debat rondom levensbeëindiging. Wat zijn ouders als moord zien, zien zijn vrouw, broer en een aantal halfbroers en halfzussen juist als het voorkomen van verder lijden. Een neef sprak na Lamberts dood van 'een opluchting'. "Hem laten gaan, is een daad van liefde", zei Lamberts vrouw Rachel al in 2014.

De 42-jarige Lambert, die vroeger als psychiatrisch verpleger werkte, kon sinds zijn ongeluk alleen zijn ogen bewegen. Volgens zijn artsen in het ziekenhuis van Reims verkeerde hij in een staat van minimaal bewustzijn, zonder hoop op verbetering. Lamberts situatie was "chronisch en onomkeerbaar".

In 2013 besloten de artsen na onderzoek en in overleg met Lamberts echtgenote te stoppen met het toedienen van voedsel en water. Toen Lamberts ouders, allebei fervente katholieken, hoorden dat de artsen de behandeling hebben gestaakt, stapten ze naar de rechter. Wat volgde was een langslepend juridisch getouwtrek voor het oog van de natie.

In veel landen worden keuzes over de medische behandeling van patiënten die wilsonbekwaam zijn in eerste instantie voorgelegd aan echtgenoten. Pas als er geen partner is, komen de ouders in beeld. In Frankrijk hebben ouders een sterkere juridische positie. Liefst vijf keer oordeelde een rechter dat Lamberts voeding mag worden gestaakt, maar evenzoveel keer werd die uitspraak na juridische tussenkomst van Lamberts ouders weer verworpen.

Op 28 juni oordeelde het hoogste Franse gerechtshof definitief dat de voedingstoediening mocht worden gestaakt. Tegen die uitspraak was geen beroep mogelijk. Lamberts moeder richtte zich daarop tevergeefs nog tot de VN. "Ze willen Vincent vermoorden", zei ze geëmotioneerd tijdens een bijeenkomst van de Raad van de Mensenrechten in Genève.

Op 3 juli staakten Lamberts behandelaars zijn sondevoeding, en kreeg hij slaapmiddelen toegediend. Actieve euthanasie is in de Franse wet niet toegestaan, maar sinds 2005 mogen artsen de behandeling van een patiënt staken als die behandeling alleen de kunstmatige verlenging van het leven tot gevolg heeft. Artsen mogen bovendien pijnstillers toedienen "die als secundair effect het leven verkorten" als er sprake is van een "gevorderd of terminaal stadium van een ernstige en ongeneselijke aandoening".

Heel Frankrijk keek mee hoe Lamberts noodlottige ongeval tot een familieruzie leidde, die vervolgens uitgroeide tot een politiek-maatschappelijke kwestie van nationale proporties. Meermaals demonstreerden tegenstanders van levensbeëindiging voor het ziekenhuis in Reims waar Lambert lag. Toen een rechter in mei oordeelde dat de voedingstoediening van Lambert toch niet mocht worden gestaakt – een uitspraak die later door de hoogste rechter werd verworpen – werd dat door demonstranten uitbundig gevierd. De advocaat van Lamberts ouders sprak triomfantelijk van een 'remontada', een Spaanse sportterm

waarmee een onwaarschijnlijke overwinning na een aanvankelijk grote achterstand wordt bedoeld.

De tegenstanders van euthanasie zijn in het cultuurkatholieke Frankrijk weliswaar in de minderheid - zo'n 90 procent van de Franse bevolking geeft in opiniepeilingen aan voor euthanasie te zijn - maar zij zijn wel een uiterst zichtbare en uitgesproken minderheid, die in de politiek op veel steun kan rekenen.
